

místní agenda 21

10.2.2026 - | Městská část Praha 12

Co je místní Agenda 21 (MA21)?

Místní Agenda 21 je program rozvoje obce na principech udržitelného rozvoje a zároveň systémem kvality veřejné správy. Městská část se do tohoto systému přihlásila v roce 2010 a aktuálně je zařazena v kategorii „B“.

Zapojte se

Chceme znát vaše názory, nápady a připomínky. Chceme Vás informovat.

Budeme rádi, když nám napíšete na e-

mail: vildmanova.denisa@praha12.cz nebo ma21@praha12.cz volejte na tel. +420 244 028 213.

- Chcete li, aby Vaše e-mailová adresa byla zařazena do databáze adres na které budeme zasílat aktuality - napište to do emailu.
- Jste místní podnikatel nebo máte zájem poskytovat služby v Praze 12? Zajímají nás Vaše názory a zkušenosti s místní ekonomikou. Napište nám na výše uvedený e-mail.
- Zastupujete SVJ nebo bytové družstvo v Praze 12 ? Budeme rádi, když nám poskytnete kontakt prostřednictvím [formuláře](#). Vyplněný zašlete na bd.svj@praha12.cz.
- [Co je místní Agenda 21?](#)
- [Zavádění agendy MA21 v MČ Praha 12](#)
- [Co je databáze MA21 a kritéria MA 21?](#)
- [Jaká je role místních úřadů v místní Agendě 21?](#)
- [Co je udržitelný rozvoj?](#)

Co je místní Agenda 21?

- **Místní** - odkazuje na vlastní místo působení, bydliště, obec, případně region
- **Agenda** - je slovo latinského původu a znamená program nebo také seznam věcí, které je třeba udělat, aby bylo dosaženo cíle,
- **21** - znamená, že se jedná o to, co musíme udělat pro (v) 21. století, vyzývá k uvažování v delším časovém horizontu.

Do procesu místní Agendy 21 mohou spadat například následující činnosti:

- obnova památek,
- oživování a zachovávání tradičních zvyklostí a řemesel,
- udržitelná turistika,
- územní plánování založené na integrovaném přístupu a vhodná výstavba,
- péče o krajinu,
- péče o starší občany,
- programy pro školy zaměřené na otázky udržitelného rozvoje,
- praktické práce v místě, tzv. práce "zdola" v rámci místního společenství, jako např. výsadba stromů, údržba parků,
- projekty, které se zabývají konkrétní problematikou např. dopravou,

- kulturní a společenské akce, akce pro veřejnost (slavnosti, jarmarky, poutě),
- výchovné a vzdělávací programy pro veřejnost i pro místní zastupitele a jiné cílové skupiny,
- spolupráce s médii při osvětě veřejnosti
- podpora vhodného podnikání,
- vlastní práce místních orgánů - zapracování principů udržitelného rozvoje do koncepcí, plánů i každodenní agendy,
- environmentální systémy řízení pro podniky, místní úřady a další instituce,
- ekologické vytápění,
- a řada dalších

Nezbytnou součástí fungující MA 21 bezesporu jsou:

- kvalitní strategické plánování a řízení včetně systému financování
- průběžná a aktivní komunikace s veřejností - budování partnerství
- systémové a měřitelné směřování k udržitelnému rozvoji

Zavádění agendy MA21 v MČ Praha 12

Nejsou stanovené žádné jednotné postupy jak zavádět místní Agendu 21, ale jsou známy některé klíčové kroky jak na to. Součástí systému MA21 jsou např. následující:

- **Organizační zázemí a formalizace procesu, politická podpora**
Je potřeba schopný koordinátor procesu a politická podpora. Obvykle zázemí zajišťuje místní správa, nebo s ní musí být alespoň oficiálně propojeno.
Koordinací procesu MA 21 se na MČ Praha 12 zabývá oddělení projektových řízení.
- **Komunitní spolupráce (partnerství)**
Místní správa by měla při přípravě a realizaci místních aktivit spolupracovat s místními organizacemi a veřejností v co nejvyšší míře a na dlouhodobé úrovni - nejen jednorázově.
Již před přihlášením k MA 21 MČ zaváděla principy komunitní spolupráce do své činnosti a navazovala partnerství s organizacemi, firmami i jednotlivci v rámci veřejného i podnikatelského sektoru. Dlouhodobě spolupracuje např. s Nadací Partnerství, Českým svazem ochránců přírody Koniklec, mateřským centrem Balonek, Proxima sociale, Sborem dobrovolných hasičů Cholupice aj. Stávající partnerství hodlá dále rozvíjet a nová navazovat.
- **Kapacita pro získávání zdrojů**
MA 21 vede ke zvýšení kapacity pro získávání zdrojů.
V roce 2004 bylo založeno Oddělení projektového řízení. Za cca 6 let činnosti získalo pro MČ částku cca 121 mil. korun z evropských fondů i jiných zdrojů.
- **Strategie udržitelného rozvoje za účasti veřejnosti**
Každá obec či region, která chce zavést místní Agendu 21, by měla mít zpracovanou dlouhodobou Strategii udržitelného rozvoje, jakožto zastřešující dokument pro dílčí strategie, plány a politiky.
Městská část připravuje střednědobý strategický plán rozvoje obce. Pro jeho tvorbu využije metodu komunitního plánování již s úspěchem využívá např. při plánování sociálních služeb.
- **Výchova, vzdělávání, osvěta a informovanost**
Místní lidé musejí jednak rozumět základním otázkám udržitelného rozvoje a také tomu, že oni jsou spolutvůrci budoucnosti obce a jednak musejí být motivováni k tomu, aby se do procesu MA21 aktivně zapojili. Proces by měl vést k tomu, aby všichni, kdo tvoří společenství, převzali určitý díl zodpovědnosti za jeho rozvoj.
- **Management kvality**
Udržitelnost by měla být chápána jako součást řízení místního úřadu, a nejen jako možný dodatek.
- **Vnější vztahy a vazby**

Udržitelný rozvoj není jen záležitostí obce a regionu, ale má širší souvislosti, takže obec či region by měla budovat vnější vztahy, informační vazby a partnerství – s dalšími obcemi a regiony nebo v rámci sítí a projektů na národní i mezinárodní úrovni.

- **Mikroprojekty**

Malé i velké dílčí projekty, které slouží jako příklad projektů, které přispívají k udržitelnému rozvoji. Finančně by se na nich měla podílet i místní správa.

MČ jednak sama realizuje mnoho projektů, jednak poskytuje granty jednotlivcům i organizacím pro realizaci zajímavých a přínosných projektů na území MČ Prahy 12 v oblastech životního prostředí, kultury, tělovýchovy a sportu nebo v sociální oblasti.

Co je databáze MA21 a kritéria MA21?

Databáze MA 21 byla vytvořena s cílem poskytnout obcím jednoduchý nástroj pro prezentaci jimi naplňované úrovně procesu MA21 dle oficiálně stanovených podmínek v sadě Kritérií MA21. Tato kritéria jsou rozdělena do čtyř kategorií D až A, kde D je nejnižší, a kategorie Z – zájemci pro obce kde se MA 21 teprve zavádí. V této kategorii se nachází i městská část Praha 12, cílem je do dvou let postoupit nejméně do kategorie D.

Kritéria MA 21 - města, obce i regiony mohou dle jasně definovaných parametrů prokázat, že v praxi uplatňují MA21 a na jaké úrovni MA21 se nacházejí.

Sledování stavu procesu MA21 pomocí Kritérií MA21 může být využíváno jako podpůrný prostředek pro žádosti o granty EU a o podporu z vybraných dotačních titulů jednotlivých resortů či krajů (aktivní MA21 budou mít do budoucna větší šanci na tyto zdroje a dotace dosáhnout).

Podrobnější informace o databázi nebo kritériích MA21 naleznete na <http://ma21.cenia.cz/>

Jaká je role místních úřadů v místní Agendě 21?

Místní úřady/správy obcí mají rozhodující roli v udržitelném rozvoji, protože:

- zastupují místní společenství a pracují v jeho zájmu,
- mají právní nástroje k regulaci činností v území,
- mají významnou úlohu při plánování,
- realizují, pověřují a ovlivňují mnoho služeb, na kterých závisí kvalita místního životního prostředí,
- místní samosprávy vlastní a spravují majetek v nejrůznější míře,
- mohou z velké části ovlivňovat místní obyvatele i návštěvníky pomocí osvěty, poradenství, informací a příkladů,
- mohou podněcovat a příznivě ovlivňovat širší spolupráci mezi různými organizacemi, institucemi a sektory,
- mají přímé vlivy jako spotřebitelé a zaměstnavatelé.

Velmi důležité je to, že zodpovědné místní zastupitelstvo má stěžejní úlohu v přenášení pozitivních názorů, hodnot, potřeb a snah lidí do programů, projektů, politiky a plánů, a v jejich praktickém uplatnění. Místní Agenda 21 se zabývá uplatněním principů udržitelnosti v praxi a neměla by být pokládána za rozptylování od "opravdové" práce. Naopak je tam, kde "opravdová" práce začíná a končí.

Co je udržitelný rozvoj?

Jaké přístupy je potřeba uplatňovat v procesu místní Agendy 21?

Důraz na udržitelný rozvoj by měl být rozhodujícím měřítkem při všech činnostech místních úřadů. Proces místní Agendy 21 musí být souvislou iniciativou - hodnotným konceptem i způsobem realizace, a ne jenom sbírkou "hezkých" projektů. Systematický přístup k rozvoji místa s dlouhodobou perspektivou a uplatněním principů udržitelnosti je to, co se očekává od dobře pracujících místních úřadů.

Pro naše potřeby si vystačíme se základní definicí OSN, která praví, že to je takový rozvoj, který zabezpečuje potřeby současné společnosti, aniž by omezoval možnost budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby. O udržitelnosti můžeme hovořit jedině tehdy, pokud je ekonomický rozvoj uplatňován s ohledem na sociální a kulturní dopady s respektem k limitům životního prostředí, které jsou dány nezměnitelnou skutečností, že Země je jen jedna a její zdroje nejsou nevyčerpatelné a nezničitelné. **Všechny tři pilíře rozvoje (ekonomický, sociální, environmentální) by měly v ideálním případě být v rovnováze.** Na místní úrovni je jistě také třeba hledět například na zaměstnanost, možnosti a přístupnost vzdělání, zajištění práv menšin, spravedlnost a bezpečnost, dopady dopravy, nakládání s odpady, surovinami a vodou, znečištění ovzduší či stav okolní přírody.

Základní principy udržitelného rozvoje:

- **propojení základních oblastí života** - ekonomické, sociální a životního prostředí; řešení zohledňující pouze jednu nebo dvě z nich není dlouhodobě efektivní
 - **dlouhodobá perspektiva** - každé rozhodnutí je třeba zvažovat z hlediska dlouhodobých dopadů, je třeba strategicky plánovat
 - **kapacita životního prostředí je omezená** - nejenom jako zdroje surovin, látek a funkcí potřebných k životu, ale také jako prostoru pro odpady a znečištění všeho druhu
 - **předběžná opatrnost** - důsledky některých našich činností nejsou vždy známé, neboť naše poznání zákonitostí fungujících v životním prostředí je stále ještě na nízkém stupni, a proto je na místě být opatrní
 - **prevence** - je mnohem efektivnější než následné řešení dopadů; na řešení problémů, které již vzniknou, musí být vynakládáno mnohem větší množství zdrojů (časových, finančních i lidských)
 - **kvalita života** - má rozměr nejen materiální, ale také společenský, etický, estetický, duchovní, kulturní a další, lidé mají přirozené právo na kvalitní život
 - **sociální spravedlnost** - příležitosti i zodpovědnosti by měly být děleny mezi země, regiony i mezi rozdílné sociální skupiny. Chudoba je ohrožující faktor udržitelného rozvoje; proto je až do jejího odstranění naše odpovědnost společná, ale diferencovaná. Sociálnímu pilíři udržitelného rozvoje se přikládá stále větší význam a udržitelný rozvoj je čím dál častěji chápán jako "Trvalé zlepšování sociálních podmínek v rámci ekologické únosnosti Země." Ekonomika v tomto výkladu hraje roli nástroje k dosažení zlepšení sociálních podmínek.
 - **zohlednění vztahu "lokální - globální"** - činnosti na místní úrovni ovlivňují problémy na globální úrovni - vytvářejí je nebo je mohou pomoci řešit (a naopak)
 - **vnitrogenační a mezigenační odpovědnost** (či rovnosti práv), tj. respektování práv všech současných i budoucích generací na zdravé životní prostředí a sociální spravedlnost.
 - **demokratické procesy** - zapojením veřejnosti již od počáteční fáze plánování vytváříme nejen objektivnější plány, ale také obecnou podporu pro jejich realizaci
-

"Tento dokument byl vytvořen za finanční pomoci Revolvingového fondu Ministerstva životního prostředí. Za obsah tohoto dokumentu je výhradně odpovědná Městská část Praha 12 a nelze jej v žádném případě považovat za názor Ministerstva životního prostředí."

https://www.praha12.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=116943&id_org=80112